

წამი: წელიწადი 8 მ., ნახევარი წელი 5 მ., თვე 4 აბ. ცალკე ნუმერი ერთი შაურსი. დამატებით 7 მ. წელიწადი ხელის მოწერას გავითის დანი შეუძლია წელიწადი გადამადონ. ხელის მოწერის დროს 3 მ., და ნახევარი კიდევ წელიწადი. განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტით ლირს 15 კაპ., უკანასკნელზე 10 კ. სხვა ადგილებიდან კაცისის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტით ტექსტის წინ 20 კაპ., უკან 15 კ. სამგლოვიარო განცხადების დაბეჭდვა თითოეული ნაშუადღევს 2 საათ. ლირს 3 მ. 2 საათს შემდეგ 4 მან.

ტელეფონი № 76. სამშობლო დედის ძუძუი, არ გაიცვლება სხვაზედა, არც ტყბილია ძმობილა, მიჩვევის ორსვე თვალზედა, როგორც უფალი, სამშობლოც ერთი ქვეყანაზედა. ტელეფონი № 76.

ამიერიდან ქ ქუთაისში გამოდის ახალი საზოგადოებრივი და სალიტერატურო გაზეთი „ს ა მ უ რ ბ ლ ი“ ყოველკვირეული სურათებიანი და მათგან. გაზეთი ღირს: ერთი წლით 8 მანეთი, ნახევარ წლით 5 მან. ერთი თვით—ოთხი აბაზი. ცალკე ნუმერი ერთი შაურსი, დამატებითი 7 კ. მისამართი: ქუთაისი, რედაქცია „სამშობლო“. გვსტოვებთ ომში დაკრძალულ და მოკლულთა ნათესავ-მეგობრებს მოგვწოდონ მათი სურათები. რედაქტორი ი. თ. ცინცაძე.

მ. დუნდუას ქალთა სასწავლებელი მდგომარე 1915 წ. ენკონისთვის დასაწყისად სასწავლო კერა პროფესიონალურ სასწავლებლად, ოთხკლასიანი პროგრამის პირობით. სასწავლებელში სრულად მოემზადებული პედაგოგები მიიღებიან. თავისუფალი ადგილი უყვარს კლასში. სწავლის ფასი ჩვეულებრივ: სასახლისა და სხვა განყოფილებაში 20 მანეთი, ხოლო პროფესიონალ კლასებში 25 მანეთი. მოლაპარაკება დღის 9—2 საათამდე შეიძლება. მისამართი: პალატის ქუჩა, ოსკოპოპის სასახლეში. თვ.

გამოვიდა და იეიდება ყველა მალაზიაში მთავარი მისიონარული გამოცემა ქართული წიგნი: „ჩვენი ძველი მწიგნობრობა და ხალხური კოლონიზაცია“, შედგენილი ს. რ. გომრბაძის მიერ. ფასი 6 აბაზი.

საყოველთაოთ გაცხადებ, რომ გავსენით სააკენტო დამსახურებ (სტრანის) საზოგადოებისა „რუსეთი“ („როსსია“), სადაც შეიძლება დაფარვა სიცოცხლისა და უბედურ შემთხვევებისაგან. პირდაპირ მოსადაპარაკებლათ ვთხოვ მობრძანდნ დღის 10 ს-დან ნაშუადღევს 1 საათ. და საღამომ 4 საათ.—7 საათ. ჩვენს კანტორაში ქ ქუთაისში, ორწინის ქუჩაზე, საკუთარ სასახლეში, ქალბატონის მხარე ავთიბატის წყობით. მსურველთ შეუძლიათ აკენტიც სასახლეში მიწვევით დანიშნუვან თვით. ტელეფონი № 76. წერილობით შეკითხვაზე პასუხი დაუყოვნებლივ მიეცემა. თ. აკენტი დამსახურებ საზოგადოებისა დავით სიმონის ქ დროშაში.

გასწავლებელი ამზადებს ყველა საშუალო და დაბალ სასწავლებლისთვის; ვოლნოპრედელიუმის 1 და 2 ხარისხისთვის; პრაპორტისტების სკოლისთვის; მასწავლებლის ხარისხისთვის; სამიწათმშობელთა ტექნიკურის სასწავლებლისთვის, უმაღლეს პირველ დაწესებულებაში მოწოდებაზე; სპეციალურად შედგინებულს პირთაგანში, ალკობაში, გომარბაში და ტრიპონომობაში. ადრენალინი, აბორინის ქ, პალატის ქუჩიდან სასახლისა პალატის ხელის, სასახლე სასახლისა. ნახვა დღის 11 საათიდან ნაშუადღევს 2 საათამდე, 5—6 საათამდე. 12—5

გაცხადებ ქუთაისის საზოგადოების საყოველთაოთ, რომ ამა 1915 წლის 20 აგვისტოდან, ვორონცოვის ქუჩაზე, ჩემი საგაქროს პირდაპირ გაიხსნა

დიდი იაფი ვაჭრობა ფანსახალაქისა და საგალანტარიო საქონლისა. როგორც ფასები 50% დან 75% დან დაკლებულია. თვ. პატივისცემით დ. შ. ბახტაძე.

ექიმი გ. დ. ნასარიძე შინაგანი, ნერვებისა და პეუსების სნეულებით ავთომედიკის იდებს დღის 8—2 საათამდე და საღამომ 6—8 საათ. ხაბაძის ქუჩა, ქუთაისის ქუჩაზე ქალბატონის თვის დ. ა. ლორთქიფანიძის სასახლე. თვ.

ექიმი ვახაჩიძე იოსების ძე მელიქიძისა და სინათლის კანონების. შინაგანი ნერვებისა და ვენერული ავთომედიკის მიღება დღის 9—12 საათ. საღ. 6—8 საათ. აღმოსავლეთი ქ. საკუთარი სასახლე. თ.

ბავშვის მ. შ. კოსტოვიძე უცრის ყველა, უკეთეს ნემსებს, ემბრება მშობიარეთ და აღდგენ ავთომედიკის რჩევადარიგებას ყოველ დროს. ალექსანდროვის ქუჩა სახლი „თეოდორაძისა, ფილიპის მალაზიის პირდაპირ.

ექიმი ი. ნასარიძე ქალბატონის თვის დ. ა. ლორთქიფანიძის სასახლეში. თვ.

ექიმი ი. ნასარიძე ქალბატონის თვის დ. ა. ლორთქიფანიძის სასახლეში. თვ.

ექიმი ი. ნასარიძე ქალბატონის თვის დ. ა. ლორთქიფანიძის სასახლეში. თვ.

ექიმი ი. ნასარიძე ქალბატონის თვის დ. ა. ლორთქიფანიძის სასახლეში. თვ.

ექიმი ი. ნასარიძე ქალბატონის თვის დ. ა. ლორთქიფანიძის სასახლეში. თვ.

ექიმი ი. ნასარიძე ქალბატონის თვის დ. ა. ლორთქიფანიძის სასახლეში. თვ.

ექიმი ი. ნასარიძე ქალბატონის თვის დ. ა. ლორთქიფანიძის სასახლეში. თვ.

ექიმი ი. ნასარიძე ქალბატონის თვის დ. ა. ლორთქიფანიძის სასახლეში. თვ.

ექიმი ი. ნასარიძე ქალბატონის თვის დ. ა. ლორთქიფანიძის სასახლეში. თვ.

ექიმი ი. ნასარიძე ქალბატონის თვის დ. ა. ლორთქიფანიძის სასახლეში. თვ.

ექიმი ი. ნასარიძე ქალბატონის თვის დ. ა. ლორთქიფანიძის სასახლეში. თვ.

ელეგტრო „რალიზმი“ თეატრი ხელშემათიდან, 10 სექტემბრიდან ნახევრები იქნება სენსაციური სურათი ალექსანდრი და დამარსხებული. ძლიერი თანამედროვე დრამა 6 ნაწილით, ლიზი ვიჩინის მონაწილეობით. „სინათლის“ საზოგადოების დამათ კართულ სასწავლებელი მისაღები გამოცდები სწავლებელს ყოველ დღე, დღის 8 საათიდან. სასწავლებლის კურსთხვევა მოხდება 14 სექტემბერს. სწავლა დაიწყება 15 სექტემბერს. თხოვნები მიიღება სასწავლებლის ბინაზე (თბილისის ქ., გ. მედიცინის სახლში).

იგაგადა და ამ დღეებში გამოვა გასასყიდით ახალი გამოცემა სამსონ დათეშიის ქართული დედანისა და სამხატვრო ნიმუშებისა.

მოსკოვის ქალთა პროფესიონალურ სასწავლებელში კურს დასრულებული ვეძებ მასწავლებლის ადგილს ქალთა პროფესიონალურ სასწავლებელში. სპეციალურად შესწავლილი მიქვს, ქალთა ტანისამოსის ტრა-კერვისა და სხვა და სხვა სელსაქმე. მიქვს სათანადო მოწოდება და ატესტირებული მოსკოვის სახელოსნო გამოცდებისაგან. ვიყვან ავრთვე მოწოდებებს. სახლში მისამართი: ვახუშტის ქუჩა სახლი კიკვიძისა. 6—4

ქ. კუთაისი. ვინაგან უნივერსიტეტის დოქტორი მედიცინისა ლ. ა. კეტლერი-დადუნაშვილისა ღებულობს შინაგან და ქალთა ავთომედიკით სწავლებს დღის 9—12 საათ. და საღ. 5—6 ს. ქარვასლის ქუჩა, (კლასიკური გიმნაზიის პირდაპირ) აღმართის სახლები. თვ. 975

დ. ყვირილაში სამოსწავლო მთავრობის ნებართვით, ყუბარაძის სახლში გაიხსნა მოსამზადებელი სასწავლებელი, სადაც მომზადდებიან ბავშვები ყველა დაბალ და საშუალო სასწავლებლისათვის: გიმნაზიის, რეალურის, კომერციული-თვისა და სს. ფასი ოცი მანეთიდან წელიწადში. სტუდენტი ვარლამ ფერაძე. 14—14—963

მოგვიჩაივინო ჩვიდღეთ ხელში 4 აფიცერი, 350 ჯარისკაცი, 9 ტყვიის მტყორცნილი, 40 ვოლოსიბედა, ცხენები და სატელეფონო მასალი. ლიდის აღმოსავლეთით, გავიას რაიონში, იმ დროს, როდესაც მტერი ეშვადებოდა მდინარეზე გადასვლას, ხელახლა განდევნილ იქნა მდინარის მარჯვენა ნაპირზე. ოგინის არხის აღმოსავლეთ რაიონში მტერი შევიწროვებულ იქნა მდინარისა და ლეწის რაიონიდან. ამ რაიონიდან წამოვიყვანეთ ტყვიები და წავართვი მტერს რამდენიმე ტყვიის მტყორცნილი. პრიპიატის საზღვრით და მთელს დანარჩენ ფრონტზე, პოლოსიგს სამხრეთით არსებითი ცვლილება არ მოხდა. შვი ზღვაზე მოსფორის ახლოს ჩვენს ნაღმოსნებს სროლა ჰქონდათ გზებთან.

დასავლეთის ასპარაზი. პარიზი. 8 სექტემბერი არტული წინააღმდეგობით შეუპოვრობით გრძელდება საარტილერიო ბრძოლა, განსაკუთრებით წითელი სამიკიტრო ბრენტაურის ახლოს. დიდი კალიბრის იარაღით მტერმა სროლა ატეხა არასის ქალაქის წინაპირებს. ჩვენ დავანარეთ გერმანელების თხრი-

ლები, ბრძოლა მოხდა მდ. რუხსა და უახის შუა. ამას გარდა, ჩვენ ძრიელი ცეცხლი დაგვიმინეთ მტრის სიმარგრებს და მის ბანაკს. გერმანელების იერიში, ჩვენს მინდვის სიმარგრებზე მიმართული, მოვიგერიეთ. არკონებში ვეგოთან და აპრემონის ტყეში გავანადგურეთ გერმანული ბლოკაუზი. სად. ტიოკურში და-გზინანეთ მტრის მატარებელი. ძრიელი საარტილერიო ბრძოლა მოხდა ლოტარინგის ფრონტზე. აქ ჩვენ სროლა ავუტყვევეთ მტრის პოზიციებს ებლი-ლოკურთან და მის მინდვის სიმარგრებს ლოტარინგე ალკავალის მიდამოებში. ნიუორკი. 8 სექტემბერი. ხელმძღვანელი ბანკები, რომელნიც მონაწილეობის იღებდნ ფრანგ-ინგლისელ კომისიის მოლაპარაკებაში, აცხადებენ, რომ საბოლოო გადაწყვეტილია სესხის მისაღებათ დაარსდეს ამერიკული ბანკების სინდიკატი. მოსკოვი. 8 სექტემბერი. საერთო საერთო შეერთებულმა სექციამ და აგრეთვე საერთო ქალაქების კავშირებმა გამოქვეყნოთ დანაშაულის შესახებ მიიღეს რეზოლუცია, რომ მხოლოდ მტყიცე საერთო მუშაობა ყველა მომჭმელი ძალისა, საერთო და საქალაქო კავშირების ცენტრალური ორგანოების ხელმძღვანელობით, შესძლებს წესრიგის შეტანას გამოქვეყნოთ საქმის მოწყობაში. ნიში. 8 ეკენ. 7 ეკენისთვის დამით მტერმა ვლავ განაახლა საარტილერიო ცეცხლი, როგორც წინათ. ისროდა ქვეითა ჯარისკ. საარტილერიო სროლა გაგებულა 12 საათამდე. ჩვენი არტილერია სუსტათ უპასუხებდა. ლონდონი. 8 ეკენ. ოფიციალურათ იუწყებიან: ქალი და კაცი გერმანელი შთამომავლობისა სამოქალაქო სასამართლომ გაასამართლა ინგლისის ფლოტის შესახებ ცნობების მიწვდის ცდისათვის. სასამართლომ ქალს 10 წლის კატორგა მიუსჯა, კაცს კი დახვრეტა გადაუწყვიტა. პარიზი. 8 ეკენ. სამხედრო საზღვაო სამინისტრო იუწყება, რომ საფრანგეთის კრესიერებმა გაათავისუფლეს 5000 სომეხი, რომელნიც თავშეფარებულნი იყვნენ ჯებულ მუსის მთებში ანტიონის ყურეს შემოთ. ისინი ებრძოდნ ოსმალოებს იგლისის დამლევაში. საქმელი სურსათი და სამხედრო საქურვილი უკვე ელეოდათ. სომეხები კრესიერმა პორტსაიდში მიიყვანა. ბუქარესტი. 8 ეკენისთვის. ბულგარეთიდან მოსული ცნობებით ვგებულობთ, რომ ბულგარეთში ენერვილათ ეშვადებთან საყოველთაო მობილიზაციისთვის. მუსის ბრძანება დღეს თუ ხვალ გამოცხადდება. საქონლის მატარებელთა მიმოსვლა შეწყვეტილია. ბულგარეთის ჯარი სერბების სწავლებისკენ გაემართა. სოფი. 8 ეკენისთვის. მოსალოდნელი საყოველთაო მობილიზაცია არ გამოცხადებულა. პარიზი. 9 ეკენისთვის. დღის ოფიციალური ცნობა. ბელგიაში გამოიერებულა საარტილერიო ბრძოლა. ბუსინეს რაიონში თოვით სროლა განაახლდა, რასაც მოჰყვა გრივალისებური ცეცხლი არტილერიის ორივე მხრიდან მთელი დამის განმავლობაში არასის სექტორში

ვასნის მოლოდინში პრესის საშუალებით...
(რ. ვ.)

ქუთაისი, 11 სექტემბერი.
თანამედროვე აზრში წერილია მო-
თავსებული, რომელიც დიდი საყვარელ-
ური ნათქვამი იმის შესახებ, რომ ქარ-
თველია ნაციონალისტებში არავითარი
დახმარება არ აღმოუჩინეს სომეხებს
ისი გასაქირების წერილის ავტორი და
გაზეთის რედაქცია ლამაზი ბოზით შეი-
მოსენ და ისე წაადგინე თავს სომეხ-გა-
მოქვეყნების ნაწილზე გავსა. დაუჯერებენ
თუ არა სომხის გამოქვეყნებით გაზეთს
ამ პოზიციის, ეს ჩვენ არ ვიცით, რადგანაც
თუ ქართველი ნაციონალისტები არაფერი
დამარბიან სომეხ გამოქვეყნებას, ქარ-
თველი ინტერნაციონალისტებს ვინ უ-
ლოცით ჩაედინათ ის, რაც არ ჩაუდენიათ.
რამდენადაც ჩვენ ვიცით არც ამ ინტერ-
ნაციონალისტებს გამოუჩინიათ დიდი ზრუნ
ვა დახმარების საკითხში. მაგრამ ვისთვის
რომ ეს ასე არ არის, ან, ვისთვის, რომ
მათაც ქართველი ნაციონალისტებმა შეუ-
შაღეს ხელი ამ კეთილ საქმეში. ვიცით-
ხომ მხოლოდ ერთი: რა შედეგობა გე-
გებენიათ ქართველ „ნაციონალისტებს“
სხვისთვის, იმ დროს, როცა თვით ამ
„ნაციონალისტების“ წინაშე არა ნა-
სიყველესი საკითხი იქნა, ომისგან დასა-
რკლულ ქართველ მაშინდებელსა, მოუ-
სალოდინისა და წყალობისაგან ნაზ-
არულე საქართველოს დახმარებისა. როცა
საკუთარ სახლში ცეცხლი გაქვს გაშენი-
ლი, ნება გაქვს კვამლის გამო, სხვისი
კარ მიღამო ვერ დინახო. და ჩვენა გე-
გონია, რომ ამას თვით სომეხებიც კარგა-
თუნდა გრძობდნენ. ჩვენ ბევრი საყვედუ-
რი გაგვიგონია თვით სომეხებისაგან და
ასეთ სხვა საკითხებისა გამო, მაგრამ იმ
საკითხის გამო, რომელსაც თანამედროვე
აზრში ეხება—ჩვენ საყვედური არ გვსმე-
ნია სომეხებისაგან და მათს გონიერებას
უნდა უზღოვდოდეთ ამას. მაგრამ რას უზღ-
ვით საკუთარ უფსუფსურებას, რომელსაც იხი-
ნენ

და სხვა და სხვა ქარბები, და ნუ თუ ამ-
ნაირათ მოწყობილ ვის თავისი ტომის ვა-
რები, ხელოსნები და სოფელიანები კი არ
ცეცხლეოდან.
სწორედ რომ ჰყავდათ, მაგრამ 1795 წ.
გარემოებით ივინ ისე მოსვენ, ისე შემ-
კირდნენ, რომ დიდის რიცხვიდამ დარჩნენ
მხოლოდ თითო ოროლო პირნი და ძველ
წარჩენებულ ქართველ მოქალაქე ქართველ-
თაგან სარუხანოვები, მუშაუნები, სარა-
ჯიშვილები, ბოსხაროვები, ფირუზაშვი-
ლები, ფორაქაშვილები, შათირიშვილები
შათირიშვილი და ორი კიდ ვ სხვანიც, და-
ნარჩენი ყველანი მოისვენ. 1795 წ. ამ
შემთხვევით თფილისში გაქრა მთლათ ქა-
რთველობა.
რა კი მტრის მოსვლის ხმებმა იწყო
გარემოებები, მაშინ თფილისის მცხოვრე-
ბნი შიშში მიეცნენ, გადასწყვიტეს თფილი
სიდან გადასახლება, თავის მფარება, ამი-
ტომ უმეტესად ქართველმა გრიგორიანებმა
იწყეს თავიანთ ნათესავებთან გადასახლე-
ვა დუშეთს, ანანურს, ფსონაურს და
მოსლექშიც კი. ქართველების მკირედ
ნაწილიც ვაგიდა თბილისიდან ნაპეტურო
თავდაზნაურობა გავიდა სოფლებში და
თავი შევიდარა.
რაც შეეხება დანარჩენ ხალხს, ესენი თფი-
ლისში დარჩნენ. ესენი იყვნენ: მუშები, ხე-
ლოსნები, ვაჭრები და სოფელიანები. ამათში
ფრიგნენ სომეხებიც საკმარისათა, ვინაიდან
თფილისიდან მარტლად ის სომეხები ვახი-
ნენ, რომელთაც შეძლება ჰქონდათ.
დანარჩენნი კი ანუ შეუძლონი მუშა,
ხელოსნები და წვრილი ვაჭრები თფილის-
ში დარჩნენ ამ დანარჩენებს მკარად ამა-
გრებდა დოსითეოს ნეტრესელი და სო-
ლომონ ლეონიძე. მაგრამ საქმე ისე იყო
გრევლდ მეფისაგან გაფუქებული, რომ
მტერი აღარავის დინდობდა, ნაპეტურო
თფილისში ქართველის, სახელსა და სხე-
ნების მოსპობა, გაქრობა. ეს ასეც
მოხდა.

წერს გადასული გულშემატკივარი სხვის
უხედელობისა, იმე ,,თანამედროვე აზრ-
ში“? თამაში, როდესაც, ერთს შეტევით
ქართველ ნაციონალისტებსაც თავში უკა-
ვანდებენ და სხვებსაც სიყვარულის გაუ-
ნადღებლად თამაშებს აძლევენ, ერთ-
გვარ თვალთმაქცობას, რომლისთვისაც
შესაძლებელია, სულელიც გიწოდონ
და ფარისევლიც. ერთსა და იმა-
ვე დროს, შენის მახლობელთვის რომ,
სხვიდასხვა მოსახრებით, თავში ჩაკაკუ-
ნება ესურდეს, სრულმითაც საქრო არ
არის, ჯერ უტყოს გაუგზავნო ჰეროგა-
ნი კოცნა. თანამედროვე აზრის, გამო-
სვლა კი სომეხების დახმარების საკითხში
ერთის მხრივ ამ ჩაკაკუნებას ჰვავს, მეორე
მხრივ კი ჰაეროვან კოცნას იმ ადა-
მიანების მიმართ, რომლებიც ქეშარტიდ-
ხმარებას მოითხოვენ და არა მარტოდენ
სიტყვებს: გაჩვენებთ მათ სერის, ვინც
თქვენ არ გახმარებიათ!

ქართული პრესა.
სათათბიროს დათხოვის შესახებ და
დეტუტატებისაგან გადმოსროლილ ლო-
ზუნგის, წესმით იყავით, არვინ გაგაბრი-
ყოთო“, „სახალხო ფურცელი“ სწერა:
ადვილად შესაძლებელია სახელმწიფო სათა-
ბიროს დათხოვნი გამოწვეული მდღეობა
მათ ხელზე დაეხვით საკვეთად დაიარბინათ,
აკი ვსთქვით, რომ დათხოვნი კატასტროფა
მოსდევსო, რუსეთის ლიბერალებს თავიანთი
ლოზუნგითა მსურთ კბილი მოსჭრან მემარჯვე-
ლთა ამნარი განზრახვას. როგორცა სჩნდა, ამ-
ნარი ტაქტიკის იხიარებენ არა მარტო ლიბე-
რალები, არამედ მემარცხენეებიც, მავალითად.
წარმისი ჯგუფი, რომლის წარმომადგენელი
კერძონაკი წესითების დაცვას მოითხოვს ხალ-
ხისაგან.
საყურადღებოა აქ არა ის, რომ ლიბერალები
ამნარი ტაქტიკას დაადგნენ, საყურადღებოა
თვით შიში პროვოკაციის წინაშე. ვისთვის ან
რა მიზნისთვის უნდა იყოს საქრო ამნარი
პროვოკაცია,—ამის გამოძიებას ეტლა არ შეეუ-
დებოთ, მაგრამ როგორც დეტუტატები, ისე
გაზეთები რომ სწვენ, პროვოკაციის ნუ აპყვე-
ბითო, ამის აღნიშვნა კი აუტოლებლად საქრო-
ბია.

სულ სხვა შეფასებას აძლევს საკითხს
„საქართველო“. უფალო, ჩიტი მოკვდა,
მე დახადებაც არ გამიგიაო! გაზეთი
სწერს:
ჩვენთვის ერთგული ნუგეშის მოტანის მხრივ
რომ ვაგზობით, სათათბიროს დათხოვნი ვერც
განსაკუთრებულ სინანულს და მით უმეტეს
ვერც უმეაფოების ტკივილებს ჩვენში ვერ
აძიკრავდა.
ასევე გულგრილად შეგვივლით სახელ. სათა-
ბიროს მუშაობის გაუქმებას, რანაირი გულ-
გრილობითაც ვაღვივებდით თავადაც მის
მუშაობას თავრიდის სასახლეში.
სათათბიროს დათხოვნიში „აზრი“ კი-
დეტების დამარცხებას ხედავს:
სახელმწიფო დუმის დათხოვა საუკეთესო გა-
კვეთილია ლიბერალ ამრეველთათვის. ამ შე-
მოხვევაში ნათლათ გამოჩნდა იმ ტაქტიკის
სრული უფარვისობა, რასაც ეს ათი წელი
აწარმოებენ რუსეთის ლიბერალები — ე. წ.
კადეტების მეთაურობით.

თიანთის საგა ქუთაისში.
ქუთაისში ქალაქ ქუთაისის მომავალ სეზონ-
ში თავისი თეატრი თუ არა, ამის შესა-
ხებ დიდხანს არა ვიცოდითარა. მართალია,
ქუთაისის ღრამატიული საზოგადოება მა-
რიამონისთვე შეეუდლა იმ საკითხის
გამოარკვევას, მოეყოლა დასი, თუ არა, მაგრამ
სასეზონო ხარჯვა-ალრიცების შედგენისა და
განხილვის შემდეგ, საზოგადოების გამე-
ობისთვის ნათელი გახდა, რომ დასის ყო-
ლა მისთვის, ფინანსიურ მოსახრებით, ყოფ-
ლად შეუძლებელი იყო. საქმე იქამდის
მივდა, რომ პირველ-ყოფილი ხარჯვა-ალ-
რიცება, წარმოდგენილი რევიორების
გან, მინიმუმამდე დაიყვანეს. მიუხედე-
ვთ ამისა, დევიკიტებში მანაც მოსალოდ-
ნელი იყო. უფრო მეტი მნიშვნელობა
ჰქონდა იმ გარემოებას, რომ გამგეობას
სრულმით არ ჰქონდა ის პირველ და.
წყებითი და აუტოლებელი ჯამი, ურომ-
ლისოდ საქმის დაწყება ვერ ხერხდებოდა.
ამიტომ დრამატიული საზოგადოების
გამგეობა დასის შედგენის აზრზე და ან-
ტარებისთვის ხელი იძლეოდა. მაგრამ და-
და, თეატრი, გარდერობი, ბიბლიო-
ტეკა და მთელი თავისი ძალები უსასყიდ-
ლოთ მიეცა მომავალ დასისთვის, თუ კი
ასეთი გამოჩნდებოდა.
ამის შემდეგ, საქმე თითქმის სრულმით
მეწყუნდა, წავიდნ ქუთაისიდან რევიორ-
ები, წავიდნ ანგაყენებზე ზოგერთი
მსახიობებიც. მხოლოდ ეგლავგებულობა,
როგორც დღევანდელ ჩვენ გაზეთშიც
არის აღნიშნული, რომ ეს მოხდა, აზრ-
ნაგობა სდგება და ეს ამხანაგობა გაუ-
დებდა სათათბირო საქმეს. ქუთაისში. ეკვი-
არ არის ქუთაისის საზოგადოება დიდის
სიხარულით შეხედება ამ ამბავს და ღრ-
მატიული საზოგადოების გამგეობაც, თან-
ხანაში თავის დიდებულებისა, თავის უსას-
ყიდლო ზრუნვის არ მოაკლდეს ქუთაის-
ში ქართულ თეატრის არსებობის საქმეს.

ახალი ამბავი.

ქუთაისი.
კივიდან გვაცუბინებენ: უნივერსიტეტი
სარატოვში გადაიტანეს. კივიში შესვლა
წესდებოდა თვით „უნივერსიტეტი“. უკვე
წამოსული სტუდენტები გზაში არიან
გაჩერებული და სხვა ქართველი სტუ-
დენტები კივისაკენ ნულარ წამოვიდნენ,
თორემ დროც დაეკარგებოდა და გზის
ხარჯიცაო.

ქუთაისის უკვე შესდგა ქართველ
მსახიობთა ამხანაგობა; ამხანაგობამ რე-
ვისორათ მოიწვია შალვა დადიანი. და-
წვირდებოდა სია ამხანაგობის შემადგენ-
ლობისა, და რეპერტუარისა გამოცხადე-
ბულ იქნება ამ ახლო მომავალში.
ქუთაისის სამეურნეო სასწავლებელი-
ში გამოცდები გულში, 10 სექტემბერს
დაიწყაო.

ქუთაისის საზოგადო საქრებულომ
უკვე ჩააბარა მინდობილობის ბარათი ქუი-
თაისის სისტორიო და საეთნოგრაფიო
საზოგადოებას შესახებ სტატინდიის და-
ნიშნისა სტატინდია დაენიშნება მხო-
ლოთ აღმოსავლეთ ენების ფაულტეტის
სტუდენტს. ეთნოგრაფიული საზოგადო-
ება ამ დღეებში გადაწყვეტს, თუ ვის
მიეცეს სტატინდია.

ქუთაისის გუბერნატორი კამერ-იუნ-
კერი ბანი პროტოლოგი ამ ჟამით თბი-
ლისში იმყოფება.

ქუთაისის გუბერნიის თავდაზნაურთა
წინამძღოლი თდი დავით ოტაის ძე
ნიყარაძე 27 სექტემბერს მოახდენს ქუ-
თაისის გუბერნიის თავდაზნაურთა არა
ჩვეულებრივ კრებას. კრებაზე განხილუ-
ლი იქნება სხვა და სხვა საყურადღებო
საკითხები.

ამ დღეებში საურთიერათა ნდობის
საზოგადოების ბანკის დარბაზში მოხდება
კომერციულ კონფანთა გაფორცულბული
საზოგადოების კომიტეტის საგანგებო
კრება.

ოთხშაბათს, 9 სექტემბერს, ქუთაი-
სის სათავდაზნაურთა გიმნაზიის შერო-
ბაში, ამავე გიმნაზიის უფროსი კლასის
მოსწავლეების თაონობით გადახდილ
იქნა პანაშვილი ჩვენი დაუფწყარი მგო-
ნის ვაჟა-ფშაველას სულს მოსახხენებ-
ლობით. პარაკლის შემდეგ რამდენიმე მოს-
სწავლემ სიტყვები წარმოასქვეს.

ამ ახლო მომავალში თბილისიდან
ჩამოვა თბილისის სამმართველოს სისხ-
ლის განყოფილების სესია, რომელიც
გარჩევს სხვა და სხვა საქმეს. სესია
დარჩება ოქტომბრამდის. სხლოებიც ექ-
ნებთ სექტემბერი და ოქტომბრის შემ-
დეგ კრებებში: 28, 29, და 30 სექტე-
მბერს და 2, 3, 6, 7, 8, 9, ოქტომბერს.

ქალაქის საავადმყოფოს აგვისტოს
განხვლობაში შემოსავალი ჰქონია სულ
3882 მან. 51 კაპ. გასავალი კი 3875
მანეთი 11 კაპ. ასე რომ ამ თვის ბოლოს
ქალაქს დარჩენია მხოლოდ 7 მან. 10 კ.

ქუთაისში სასულიერო სასწავლებე-
ბელში სწავლა დაიწყა 10 ეკერისთვის,
ოთხშაბათს. ამავე სასწავლებელში მისაღე-
ბი გამოცდები დაბალ კლასებში 5 ეკე-
ნისთვის დასრულდა, როგორც წინათ
იყო აღნიშნული, მთხოვნელები 249
აღებებოდა. მიღებით კი 97 მიიღეს,
უადგილობის გამო. ამიტომ იმ ბავ-
შების მოზობებმა, რომლებმაც ვეზამენი
კარგად ჩააბარეს, და სკოლის გარეშე კი
დარჩნენ, მმართველ თხოვნით ვეზარხოსს
პიტირის პარალელური კლასების გახსნის
თაობაზე, ვეზარხოსმა ნება დაართო ასე-
თი კლასის გახსნისა და გადმოსცა ყოფ-
ლად სამღვდელი ეფსიკოპოს გიორგის
და ამავე სასწავლებლის გამგეობას სის-
რულიში მოსაყვანათ.

1 ხარისხის (წითელბლეთიანი) მო-
ლაშქრეთა ნაწილი ქუთაისიდან ქალაქ
კივიში გაუგზავნიათ.

როგორც გურიიდან გვაცუბინე-
ბენ, რუსეთიდან მოსული წერილ-მირტ-
ვილიანი სინიდი ფუთი 1 მან. 30 კაპ.
იცილებდა. სინიდი მეტად უფარვის გა-

მომდგარა. ნახევარზე მეტ დამალაო.
◆ ხიფ. შირაძის (შირაძის ძაჩის) უფა-
სო წიფა-საგა საშუალებას უკვე შეუქმნა
საწარმ ავეკუდობა. მაგდა გაზეთების და-
საწყობათ, რამდენამე სკამი, და შაფა, ავ-
რითვე განზრახვს ქანაიათ ამ ასეღ მომავალ-
ში შეიძინოს ფასტის ყუთი ძარჯლის სადა-
გურზე-ყურნადა-გაზეთების და საშუალებას
ამსახვებისათვის.

თ ბ ი ს ი.

დახმარება დამწყევლით. სახელმწიფო სა-
თათბიროს დეტუტატ აკაკი ჩვენკელისა-
გან მეფის მოადგილის თანამეწივე სენა-
ტორმა პეტროსონმა შემდეგი დებეშე მი-
იღო: სახელმწიფო უკვე კიდევ არ მიიმი-
ღია პასუხი ჩემს დებეშაზე, რომელიც
დამწყევლთა დახმარებას შეეხება. სამურ-
ხაყანაელებისაგან და ილორელებისგან
კვლავ ვიღებ საშინელ დებეშებს. ვთხოვთ,
თქვენო აღმატებულბავ, მიიღოთ შესა-
ფერი ღონის ძიებანი.“
ქუთაისის გუბერნიისა წაფადიდაბისაგან და
მოსკვლობისაგან დახმარებულთა სასარგებ-
ლოდ ტყე. ქართული საჭელობაქმედო სა-
ზოგადოება, 8 სექტემბერს, ხარფების
კლუბის ბალში, დიდი სახალხო სეირნო-
ბა გამართა. სამი საათიდანვე სეირნო-
ბას დიდძალი ბავშვობა მოაყვდა რომე-
ლსაც შრავალი გასართობი დახვდა. ბა-
ლაც საგანგებოთ იყო მოართული-მოკმაზუ-
ლი. უკარგდა სამხედრო მუსიკა და დუ-
ლუტი. მოწყველი იყო აგრეთვე ქულა-
ჯებიც გამოყოფილი ქართული ხორა,
რომელიც დროგამოშვებით სიმღერებს ამ-
ბობდა. ბალში რამდენსამე ადგილას კი-
ოსკები იყო მოწყობილი. ცხრა საა-
თის შემდეგ, როდესაც ბავშვები დაიშალ-
ნენ, დაიწყო სხვა და სხვა გასართობი
დადებისათვის, ხალხი ბევრი დაესწრო,
შემოსავლის რაოდენობა ჯერ ჯერობით
ცნობაში არ არის მოყვანილი.

დასავლეთ საქართველოში დახმარებულთა სა-
სარგებლოდ ქართული საჭელობაქმედო სა-
ზოგადოება ამ მოკლე ხანში ახალ კლუ-
ბის ბალში საგანგებო საღამოს გამართავს.
თავდაზნაურთა შირაძის ტყე. გუბერ-
ნატორმა ნება დაართო ტყე. თავდაზნაურ-
თა წინამძღოლს, მოიწვიოს 14 სექტემ-
ბერს ტყე. გუბერნიის თავდაზნაურთა
კრება ტყე. გუბერნიის თავდაზნაურთა-
გან ორის ამომრჩევლის ასარჩევად იმ ყრი-
ლობაზე მონაწილეობის მისაღებად, რე-
მელმაც უნდა აირჩიოს სახელმწიფო საბ-
ქოს წევრი.
მღვთისმშობლობა. 8 სექტემბერს დი-
დუბის მღვთისმშობლობის ტაძარმა გადა-
ინადა თვისი დღესწავალი. დღეობას
დიდძალი ხალხი დაესწრო. იყვნენ ღამის
მთველნიც. მწირველნი იყო საქართვე-
ლის ეგზარხოზის პიტირის, რომელმაც
წვირის შემდეგ ხალხს გალავანში სიტ-
ყვით მიმართა. ამ ტაძრის წინამძღვარმა
დევანოშმა მირიანაშვილმა „გინცდაღებ“
დღესწავლის შესაფერი სიტყვა წარმოს-
თქვა.
დაჭრადი და დაჯანმრთელებული მუშაობის.
ამ დღეებში ტფილისის ჩამოიყვანეს და
ლაზარეთში მოათავსეს შემდეგი ქართვე-
ლი მემოარნი: 1) ვეშაპური იოსებ ალექ-
სანდრეს ძე (სწვეტი ლაზარეთში №8), 2)
კოლადაშვილი გიორგი (№8), 3) ცანა-
ვა ლუკა გურტოს ძე (№9), 4) ტულუ-
შვილი სილიბისტრო გიორგის ძე (8), 5)
ამბალია კონსტანტინე, 6) სხიძე მელქი-
სედექ პავლეს ძე (8), 7) ხარბაგა პახუმ
ნიკოლოზის ძე (8), 8) ჩალონიძე ზაქ-
რო ივანეს ძე (8), 9) მაქარაძე ილოარიონ
ფარსადანის ძე (31), 10) კორინთელი
ვასილ ლუარსაბის ძე (31) 11) მილამე
ალექსი გაბრიელის ძე (25) 12) კაჩაბაია
ისილორე ანდრეას ძე (11) 13) გუგავა
ილოარიონ თომას ძე (11), 14) ჭეშაშვი-
ლი მისეკ სოსანას ძე (11), 15) ჩამი-
შვილი გიორგი გოჯასპარის ძე (11), 16)
ფირცხალაშვილი გიორგი იოთამის ძე (11),
17) ვაგდალოძე ილია ზურბის ძე (11),
18) კონჩაძე გიორგი (11), 19) ქუთაისე-
ლი პავლე ლუარსაბის ძე (11), 20) ჩო-
ბიძე იასონ კონსტანტინეს ძე (11), 21)
სურული იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ,
ყდ სამღვდელთა შემწყვობით, საქმეს არ
დააყუნდება და ყოველივე დროულად
მოგვარდება.
შედეგი ჩამოტანილი საქმისა თავის
დროზე იქნება გამოცხადებული გაზეთ
„სამშობლო“ში.

ბრძოლის შედეგი.

ჩვენი სანიტარული რაზმი კოვანს გუ-
ბერნიიდან კურლანდის გუბარნიამში
გადავიდა. იაკობშვილის ახლო ვდგვარო
ფრიდრიხშტატი მავნი უკვე გერმანე-
ლების ხელშია. ორი სამი დღის წინ,
როგორც აქაური მცხოვრებლები გად-
მოგვცვენ, ფრიდრიხშტატს ცეცხლი
კიდებია. აქაური მცხოვრებლები მომე-
ტებულნი ლატიშები არიან ესენი გაცი-
ლებით სუფთად ცხოვრობენ ლიტივე-
ლებზე და იმით პოლონელებზეც კი.
ეტიუბათ, კულტურულათ ლატიშები
ლიტიველებზე მალა სდგანან მომხმარებე-
ლი კომპარატიული საზოგადოებები და
სამეურნეო მანქანები ხშირად შეგხვდებით
აქ. ლატიშები როგორც პოლონელები და
ლიტიველები, სოფლებსა და დაბეშვიც სულ
ვერ ლაბარაკობენ რუსულად. ასე რომ არა
ჰგვანან ჩვენი სოფლებისა და დაბეშის
„მოპარტუსკე“ ხალხს, ომისაგან აწიოკე-
ბულნი მშვიდობიანი მცხოვრებნი აქაც
ხშირად გვხვდებიან ტყეებში გახიზნულნი.
აქამდის კიდევ თბილოდა და არა უშავე-
დათ რა შედარებით, ახლა კი იქ უკვე
აიკვდა და მათი გაჭირებება გაათვეცდება.
შიშშილისაგან და სიცივისაგან სიკვდილი
მოყლის ბევრს მათგანს.

დღემდის თუ ტყეში სოკოთი და ტყის
ხილით იკვებებოდნენ, ამის შემდეგ ზამ-
თარში ესეც აღარ ექნებათ.

სად წავიდეს, სად დაბინავდეს ამოდგენა
ხალხი რუსეთის შიდა ქალაქები და მახ-
ლობელი სდგომები გაცივსო და, თუ კიდევ
საღმე თავშესაფარი ადგილია, პატრონი
არავინა ჰყავთ, რომ ასწავლონ ან მი-
იყვანონ. მეტად გაჭირებულსა და აუ-
ტანელ პირობებში ჩაგარდა ეს ამდენა
ხალხი. აგრე ჰხედათ წილში რკალივით
მოკაცულა მოხუცი დღეა-კაცი, ცალ
ხელში ყვარჯენი უჭირავს, მეორე დი-
ლიაში რაღაც ძონქები აქვს გამოკრული
ქველ ბოხაში, ხელში რქებზე წამული
თოკი უჭირავს და მიათრეფს თავის გრთად-
ერთ თხას.

აგრე მეორე დღეაცავს თავის პატარა
ბავშვის გაციებული გვაბი უჭირავს და
მწარედ დაჰკვითინებს. აგრე მესამე ორ-
სული ქალი უმარტონოთ მშობიარე წევს.

აგრე... მაგრამ რამდენი ერთი უნდა
ჩამოვთვალათ!!

მწვავეა, მეტად საკრძამბელი და ვნით
გამოუთქმელია ომისგან აწიოკებულ და
დარაეულ მშვიდობიან მცხოვრებლების
მღვთობა.
ნელი.

აპსუსი ჩემს რეზუმეებზე.
მონდობილობისამებრ თქვენისა, ორ-
შაბათს, 7 ეკენისთვის, წარუდგი საქართ-
ველოს ეგზარხოზს პიტირის უმოჩინე-
ლესი უმადლოლობით. გავაცანი მათი
მალაი მეუფება თქვენს უმწყო მდგომა-
რეობას; გადავეცი მასთან თქვენი გულ-
წრფელი სურვილი, რომ მზად ხართ
თქვენის ხარჯით გახსნათ პარალელური
უპტროსი განყოფილება ქუთაისის სასუ-
ლიერო სასწავლებელში, და სთხოვთ მით
მალაი მეუფებას მხოლოდ ნებართვას.

მალაი ყდ სამღვდელიც გულდასმით
მოისმინა თქვენი ჩემ მიერ სიტყვიერათ
გადაცემული თხოვნა და ღრმა თანაგ-
რძობით შეხვდა მას. ხოლო, საქმის შე-
დეგი მსვლელობისათვის, მოითხოვა ჩემ-
გან წერილობითი თხოვნა, რაცა დაუყო-
ნებლივ იქნა წარდგენილი ჩემ მიერ.

ოთხშაბათს, 9 ეკენისთვის, სტენებულნი
თხოვნა მათი მალაი მეუფების თანხმე-
ბითურთ გადმოემკა და ჩემი საკუთარი
ხელით ჩააბარდა, ხუთშაბათს, ყდ სამღ-
ვდელი იმერეთის ეპისკოპოსს გიორგის
შემდეგი განკარგულების მოსახდენათ.

სრული იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ,
ყდ სამღვდელთა შემწყვობით, საქმეს არ
დააყუნდება და ყოველივე დროულად
მოგვარდება.

